● ޗީފް އެޑިޓަރ: އަބްދުﷲ ނާޒިރު

● އެޑިޓަރުން: އަބްދުﷲ ސާދިޤް، މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ލުޠުފީ، މުޙައްމަދު ވަޙީދު ޙަމީދު، އަބްދުﷲ ޝާކިރު ޙަސަން

● މުސާވިދާ ކުރީ: މުޙައްމަދު ވަޙީދު ޢަބްދުﷲ

ފަތުރުވެރި

ދިވެހިބަހާއި ތާރީޚަށް ޚިދުމަތްކުރާ ޤައުމީ މަރުކަޒު

● ލޭއައުޓް ކޮމްޕިއުޓަރ ޓައިޕިންގ: އަބްދުﷲ ޙަމީދު

● ޕްރޫފްރީޑަރުން: އަޙްމަދު އިބްރާހީމް، އަބްދުﷲ ސާދިޤް

● ޝާއިޢުކުރަނީ: ދިވެހިބަހާއި ތާރީޚަށް ޚިދުމަތްކުރާ ޤައުމީ މަރުކަޒު

ވޮލިއުމް: 22 ނަންބަރު: 12 ޛުލްޙިއްޖާ ١٤٢١ މާރިޗު 2001 އަގު: -/5ރ.

އަލްއުސްތާޛު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ލުޠުފީ ދުނިޔޭގެ ޙަޔާތުން ވަކިވެވަޑައިގެންފި:

ދިވެހިބަހާއި ތާރީޚަށް ޚިދުމަތްކުރާ ޤައުމީ މަރުކަޒުގެ ހާއްސަ މުޝީރު އަލްއުސްތާޛު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ލުޠުފީ ދުނިޔޭގެ ޙަޔާތުން ދަތުރުކުރައްވައިފިއެވެ. މިކަމުގެ ހިތާމަ ޤައުމީ މަރުކަޒުގެ ހުރިހާ މުވައްޒަފުންގެ ހިތްތަކުގައި ފެތުރިފައިވެއެވެ. އަދި ލުޠުފީ އަވަހާރަވުމަކީ، ދިވެހިބަސް ދަރުސްކުރާ ހުރިހާ ފަރާތްތަކަށް ލިބުނު ގެއްލުމެއްކަމުގައި ޤައުމީ މަރުކަޒުން ދެކެއެވެ. މަރުކަޒުގެ ޝާއިރުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގައި ލުޠުފީ ޙިއްސާކުރެއްވި ޚިދުމަތް ހަނދާން ކުރުމާއެކު، މަރުޙޫމްގެ ރޫޙަށް ސުވަރުގޭގެ ޢާލީ ދަރަޖަ ދެއްވުން ދުޢާކުރަމެވެ.

އަލްއުސްތާޛު އަލްމަރްޙޫމް މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ލުޠުފީއަކީ، މި ޤައުމުގެ އަދަބުގެ ދާއިރާއަށް ބޮޑެތި ޚިދުމަތްތައް ކޮށްދެއްވި ނަމޫނާ ޝަޚްޞިއްޔަތެކެވެ. ދިވެހިބަހާއި ތާރީޚަށް ކުރެއްވި ޚިދުމަތްތަކުގެ ސަބަބުން ދިވެހި ތާރީޚުގައި ލުޠުފީގެ ނަން ލިޔެވިފައިވާނެއެވެ. ދިވެހި ޤައުމީ ލަވަ ޢައްދަބިއްޔާތާއި ފަސޭހަކަމާއެކު ދިވެހިބަސް ކިޔަވައިދިނުމަށް ލިޔުއްވި ފޮތްތައް ހިމެނެއެވެ. އެހެން ބަހުރުވަތަކުން ދިވެހިބަހަށް ޕާޤަތްތަކެއް ތަރުޖަމާކުރެއްވިއެވެ. ސިޔާސީ ދާއިރާއިން ދިވެހިރާއްޖެއަށް ކޮށްދެއްވި ޚިދުމަތާއެކު ސުލްޠާނުގެ ދައުރުގައި ވެސް ވަޒީރެއްގެ މަޤާމު ފުރުއްވިއެވެ. އެގޮތުން ރަސްމީ އިދާރާތަކުގައި ހިމެނޭ މަޤާމުތަކަށް އައްޔަނު ކުރެއްވިއެވެ. ލުޠުފީ އުފަންވެވަޑައިގަތީ ފަރާތުގެ ޒަމާނުގައެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތާރީޚުގައި ވަރަށް މުހިއްމު ދައުރެއް އަދާކުރެއްވި ލުޠުފީގެ ނަން ދިވެހި ތާރީޚުގައި އަބަދުވެސް ހަނދާން ހުންނާނެއެވެ.

ދުނިޔެއަށް، ނަބީ ރަސޫލުގެ ޚަބަރު ގެނައީއެވެ. ކޮންމެ އިންސާނަކުވެސް ދުނިޔޭގައި އުޅެމުން މިންވަރުކުރެއްވި މުއްދަތު ހަމަވުމުން ﷲ ގެ ހަޟްރަތަށް ދަތުރުކުރަންޖެހޭނެއެވެ. އެބާވަތުން ތިޔަޔާއެކު ﷲ سبحانه وتعالى ގެ ހަޟްރަތަށް ދަތުރުކުރައްވައިފިއެވެ. މަރުﷲ އާ ވަރަށްބޮޑުގެ ފުރާނަފުޅަށް އެކަލާނގެ ރަޙްމަތާއި މަޣްފިރަތް ދެއްވާށިއެވެ.

އަލްއުސްތާޛު އަލްމަރްޙޫމް މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ލުޠުފީއަކީ، ތާރީޚު ދިރާސާކުރައްވާ ކުރައްވައި ތާރީޚު ލިޔުއްވައި ދިވެހި ބަހުގެ ދަރިން ލިބިގެންވާ މަޖާލުތައް ދިރުއްވި ބޭފުޅެކެވެ. މިގޮތުން ދިވެހިބަސް ފުރިހަމަކުރައްވައި، ތާރީޚު ހެދުމުގެ ޚިދުމަތް 1979 ވަނަ އަހަރު އާރަމްބު ހެދުމުގެ އިސްތާގައި އެ ޚިދުމަތުން 1994 ވަނަ އަހަރު އާރަމްބު ހެދުމުގެ ޝަރަފުވެރިކަމުގެ އިސްތާފާ ދެއްވައިފައެވެ.

އަލްއުސްތާޛު އަލްމަރްޙޫމް މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ލުޠުފީއަށް 42 އަހަރުގެ ދުވަހު މުއްދަތެއްގައި ސަރުކާރަށް ހެދުމަތްކުރައްވާ ބޭފުޅެކެވެ. ދިވެހި ތާރީޚުގެ މުސްތަޤްބަލަށްޓަކައި ތަޢުލީމީ ކުރައްވައި ގެއްލިހެދުމަށާއި ދަރިވަރުންނަށް ބޭނުންތެރިކަމުގައި، އުމުރުގެ ތަރައްޤީއަށް އަޅުގަނޑު ހެދުމަތްތަކާއި ކުރައްވާ ބޭފުޅެކެވެ. އަޅުގަނޑުމެން އުނގެނުނީވެސް ތާރީޚުގެ މިހެން އޮތް ތަރުތީބާ ހަމަޖެހުމަކީ ތަފާތު ކަމެއްކަން އުނގަށް ދިވެހިސް ތިރީސް ބައިވެރިޔާ ބޭނުމަކީ ބޭފުޅެކެވެ.

1921 ވަނަ އަހަރު ޖެނުއަރީ 21 ވަނަ ދުވަހު ދުނިޔޭގެ އަލިކަން ދެކެވަޑައިގެންނެވި އަލްއުސްތާޛު މުޙައްމަދު ލުޠުފީއަކީ، އައްޝައިޚް އިބްރާހީމް ލުޠުފީގެ ބޭފުޅެކެވެ. ވަންތައަކީ، އެގަދިރީގެ ފާޠިމަތު ދިދީއެވެ. މިބޭފުޅާ އަލްއައްޒަވަ ދުނިޔަވީ ތަޢުލީމު ތަޙުޞީލު ބާރަށް ކުރައްވައިފައިވެއެވެ. އިސްލާމީ ދީނާއި ބަހަކަށް ދެނެވަޑައި ގަންނަވައެވެ. އަދި ތާރީޚުގެ ތަރިކަށް ބޭނުމުގެ މިހެން ދިރުވައިދެނެވި ކަންކަމާ ކަމުދާވައި މިއުރުގެ ދަރިންނަށް އެކަށީގެންވާ ސަފުހާތަކުން މަސައްކަތް ކުރައްވައިފައެވެ. އަދި ދިވެހި ތާރީޚުގެ މަތީގައި ތަޙުޤީގު ކުރައްވައި ބަސްބުނުމަކީ ދިރާސާތަކާއި ދިރާސާކުރައްވައިފައެވެ.

އަޅުގަނޑުމެން އުނގެނުނީވެސް، އަލްއުސްތާޛު އަލްމަރްޙޫމް މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ލުޠުފީ ދިރުއްވި ބައެއް ފޮތްފޮތް ހަދާ ނުކުރުމަށް އަދި އެބަޔާއެއްވެ. އެ ފޮތްފޮތް ދުނިޔޭގެ އަލިކަމުގެ ތަރުޖަމާން ނުކުތުމަށް، އެވި ތާރީޚުގެ ދިވެހި ޤައުމަށް އޮންނާ ކުރާއިރު ހެދުމަތްތައް ވަރަށް ބޭނުން ފުދޭގޮތަށް ދާނެއެވެ.

ދިރިއުޅުއްވުމުގެ މައްޗަށް އޮޅި ދިވެހި ހެދުމަތްތެރިންގެ ދިޔާނާ އަހަރެން ހުށަހަޅާ ދަންނަވަމެވެ.

މުޙައްރިރު